ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇನೂ ವರ್ಕಬಲ್ ಮೆತಡ್ ಅಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಈಗ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೂ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಅಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ, ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನು ದರವಿತ್ತೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸ್ತಿಕೆಮಾಡಿ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಎಂಟರ್ ಆಗುವ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ರೇಟ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೂ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. 59 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಂದು 70 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದರೆ 11 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಳಕದಾರರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೇಟರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಗಳೂ ಇವೆ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ದರ್ಜೆಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ವೆರೈಟಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಒಂದು ದರದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವನು 103 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ಲೆವಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಕಂಜ್ಯೂಮರ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬರೀ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ಬಹು ಜನರು ಈಗ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಂಧ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅನೇಕರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಯೇ ಅಕ್ಕಿಗೆ 170-180 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು 120 ರೂಪಾಯಿಗೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಲೇಬರರ್ಸ್‌ಗೆ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ಪಲ್ಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ 180-190 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟರೂ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡಿ ಆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ರೀಟೇಲರ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಂಚುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂದು ರೈತರು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಫ್ಲೈಸ್‌ಲೈನ ಹೋಲ್ಡ್ ಮಾಡುವುದು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೋದಸಾರಿಯಿಂದ ಇನ್‌ಫಾರಮಲ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆಯೂ ಈವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಂದುಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಈ ಬಂದು ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಪ್ಪದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ಈಗ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ.

Non-Departmental Cashew Plantation

122. Sri B. G. BANAKAR (Hirekerur).—

Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state :—

(*a*) the amount spent on Plant Protection in respect of non-departmental cashew plantation for the last 3 years ;

(SRI B. G. BANAKAR)

(*b*) the amount spent on demonstration plots of improved methods of cultivation in non-departmental cashew plantation ;

(*c*) the names of agencies from which the plant protection chemicals and fertilizers were purchased during the last 3 years ;

(*d*) whether it is a fact that an amount of about Rs. 90,000 is proposed to be spent at present for the purpose of purchase of plant protection chemicals and fertlisers ;

(*e*) if so, whether the Government intend to call for tenders from the various agencies dealing in plant protection Chemicals and Fertilisers ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agrieulture and Forests).—

(*a*)

Year		Rs.
1969—70	...	24,168-00
1970—71	...	28,569-94
1971—72	...	23,690-00

(*b*)

Year		Rs.
1969—70	...	18,000-00
1970—71	...	20,904-82
1971—72	...	61,351-92

(*c*)

Plant Protection Chemicals.	*Fertilisers.*
1969 - 70	*1969—70*
(1) M/s. Mysore Insecticides Co., Private Ltd., P.B. No. 6627, New Tharagupet, Bangalore.	M/s. Fertiliser Co., Ltd., P.B. No. 6627, New Tharagupet, Bangalore.
(2) M/s. Sukrutha Agencies, Shanthappa Lane, Bangalore.	
1970—71	*1970—71*
M/s. Mysore Agro Promotors, Kapali Talkies Building, Subedarchatram Road, Bangalore-9.	M/s. Mysore Agro Promotors, Kapali Talkies Building, Subedarchatram Road, Bangalore-9.

Plant Protection Chemicals.	*Fertilisers.*
1970—71	*1971—72*
M/s. Mysore Insecticides Co., Ltd., New Tharagupet, Bangalore-2.	M/s. Mysore Fertilisers, New Tnaragupet, Bangalore-2.

(*d*) An amount of Rs. 86,500 is proposed to be spent during the current year.

(*e*) Yes.

RETENTION OF CLASS I OFFICERS OF AGRICULTURE DEPARTMENT IN RAICHUR DIVISION

485. Sri B. E. RAMAIAH (Sirūguppa) :—

Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state :—

(*a*) the No. of Class I Officers working in Agriculture Department in Raichur Division ;

(*b*) out of them, the No. of officials working for more than four years in one place ;

(*c*) the reasons for their retention beyond four years at one place ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests) :—

(*a*) Thirty-six.

(*b*) Nil.

(*c*) Does not arise in view of reply to clause (*b*).

MISUSE OF 'CARE' FOOD

499. Sri CHOWDA REDDY (Chintamani) :—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to the notice of the Government that the Primary Schools have been converted into Kitchens instead of Schools since they have been entrusted with "CARE" food distribution ;